

Päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa Porin Satama Oy, Mäntyluodon laiturihanke, Pori

Hanke

Porin Satama Oy, Mäntyluodon laiturihanke, Pori

Hankkeesta vastaava

Porin Satama Oy
Merisatamantie 4
28880 Pori

Asian vireilletulo

Porin Satama Oy on 2.7.2025 pyytänyt Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ("ELY-keskus") päätöstä, edellyttäkö Porin kaupunkiin suunniteltu laiturihanke ympäristövaikutusten arviointimenettelyä ("YVA-menettely").

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ratkaisu

Porin Satama Oy tarveharkintapyynnön mukaiseen laiturihankkeeseen (liite 1) sovelletaan ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Hankkeesta vastaavan toimittamat tiedot

Hankkeesta on saatu ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017, "YVA-laki") 12 §:n ja ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen (277/2017, "YVA-asetus") 1 §:n edellyttämät tiedot hankkeesta.

ELY-keskukselle on toimitettu Ecobio Oy:n laatima, 2.7.2025 päivätty tarveharkintapyyntö. Lisäksi asiaan on toimitettu 20.8.2025 täydennys liittyen tuulivoimarakentamiseen käytettävien alusten kantavuuteen.

Hankkeen kuvaus

Satamaan rakennetaan noin 730 metriä pitkä laituri, joka aukeaa Eteläselälle päin. Laiturissa on kolme laituripaikkaa ja se mahdollistaa jatkossa suurten merituulivoimakomponenttien rakentamisen laiturilla sekä tukijalallisten jack-up-tyyppisten alusten kiinnittymisen. Asennuslaiturin kantavuus tulee olemaan noin 50 t/m², eli huomattavasti suurempi tyypillisiin satamalaiturirakenteisiin (5–7,5 t/m²) verrattuna. Suurella osaa laiturin suunnitellusta alueesta on valmis kenttäalueen pohja, joka on tehty

17.10.2025

VARELY/4884/2025

aiempien hankkeiden yhteydessä. Uusi laituri korvaa paikalla olevaa sataman vanhaa laituria noin 600 m. Vanha laituri ei ole riittävä sataman tulevaisuuden tarpeisiin. Uusi laituri parantaa isompien alusten mahdollisuutta käyttää satamaa. Tulevaisuudessa laiturin täytyy pystyä kannattelemaan suurien tuulivoimakomponenttien paino.

Asiaan saadun lisäselvityksen perusteella tuulivoimarakentamiseen liittyvät alukset ovat kantavuudeltaan luokkaa 9 000, 11 000 ja 21 000 tonnia.

Laiturin edustaa on tarkoitus ruopata. Työt ajoittuvat pääosin sulan veden aikaan vuosille 2027–2029. Ruoppausmassat sijoitetaan laiturirakenteisiin sekä osin telakka-alueen läjityspaikalle. Ennen tarkempia pohjatutkimuksia on alustavasti arvioitu, että ruopattava massamäärä on suuruusluokkaa 1,1 milj. m³. Meritäyttöä tulee noin 7–8 ha alueelle, alustavan arvion mukaan noin 500 000 m³. Lisäksi massoja läjitetään muualle. Arvio läjitettävästä massamäärästä on noin 600 000 m³.

Mahdollisia lisäläjityspaikkoja selvitetään parhaillaan ja vaihtoehdot ovat esitetty tämän päätöksen liitteessä 1, kuvassa 2.

Laituri korvaa suurelta osin vanhaa, jo satamassa olevaa laituria. Laiturin toteutustarve lähtee tuulivoimahankkeiden tarpeista. Laituri tulee palvelemaan tuulivoimahankkeita valmistumistaan seuraavat 10–15 vuotta.

Sijaintipaikan ympäristö

Maankäyttö ja kaavoitus

YVA-tarveharkintapyynnössä on esitelty hankealueen ja sen ympäristön kaavoitustilannetta ja todettu, ettei hankealueen suunnitelmat ole ristiriidassa nykyisten tai valmisteilla olevien maakunta-, yleis- tai asemakaavoituksen kanssa. Yleiskaavan osalta kaavan laatiminen on asetettu vireille vuonna 2013 ja osayleiskaavaluonnoksen valmistelu on käynnissä. Osayleiskaavan tavoitevuosi on 2040. Satama-alueella on käynnissä myös asemakaavan muutos.

Maakuntakaavan osalta hankealueella on merkintä valtakunnallisesti merkittävästä rakennetusta kulttuuriympäristöstä (Mäntyluodon luotsi- ja satamaympäristö) sekä maakaasuverkoston yhteystarpeesta, jonka suunnittelumääräyksessä maankäytön suunnittelulla on turvattava maakaasuverkon yhteystarpeen toteuttamismahdollisuus. Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö ja maakaasuverkoston yhteystarve huomioidaan hanketta suunniteltaessa.

Turvallisuus ja viihtyisyys

Hankkeen lähistöllä on kaksi asuinalueita, Uniluodon asuinalue noin 400 m hankealueesta etelään ja Reposaaressa asuinalue noin 1 km hankealueesta

luoteeseen. Eteläselän koillisrannalla on lisäksi joitain asuin- ja lomarakennuksia

Rakennustöiden aikana saattaa kuulua ajoittaista melua. Ruoppaus voi vaikuttaa väliaikaisesti meriveden laatuun Eteläselän pohjois- ja luoteisosien asuin- tai lomarakennusten pihapiirissä. Vesi virtaa pääasiassa kuitenkin länteen avomerelle, eikä keskity Reposaaaren ja Eteläselän pohjoisrantojen kiinteistöihin. Edellisten hankkeiden vaikutustarkkailun, yhteydenottojen ja kokemusten perusteella rantakiinteistöille ei ole aiheutunut merkittäviä vaikutuksia.

Sataman edustalla kalastusta ei harjoiteta, mutta kauempana Eteläselällä toimii kalastajia. Rakennusvaiheessa sedimenttiä voi levitä Eteläselälle päin, mikä aiheuttaa veden samentumista ja voi karkottaa kaloja. Myös vedenalainen melu aiheuttaa haittaa kaloille. Häiriö kalastolle ja kalastukseen arvioidaan väliaikaiseksi.

Edellisessä laiturihankkeessa vuosina 2021–2022 ruoppauksesta ja vesirakentamisesta kalastolle ja kalastukselle aiheutunut haitta oli seurannan perusteella vähäinen ja väliaikainen (KVVY Tutkimus Oy 2025a).

Liikenne (väylät)

Porin Sataman Mäntyluodon alusliikenne- ja tavaramäärä on vaihdellut viime vuosina. Vuonna 2024 aluskäyntejä oli 465, ja tavaraliikenne oli 2,9 miljoonaa tonnia. Satamaan johtaa kaksi Väyläviraston hallinnoimaa väylää. Toinen väylästä johtaa Kallonlahden satamanosan länsipuolelle ja toinen satamanosan toiselle puolelle tämän hankkeen kohteena olevan laiturialueen eteen sekä satama-altaaseen. Kallonlahden puolelle jäävän sekä satama-altaaseen menevän väylän syvyys on 12 metriä. Satama-altaaseen menevästä väylästä erkaneva länsi-itä-suuntainen väylä on 5 metriä syvä. Näiden kauppamerenkulun väylien lisäksi Eteläselällä on muutama hyötyliikenteen matalaväylä (syvyydet 3,6 m ja 5 m), jotka kulkevat Reposaaaren.

YVA-tarveharkintapyynnössä arvioidaan, että haittaa huviveneille ei hankkeen myötä synny.

Melu

Melua syntyy mahdollisesta kalliopohjan louhinnasta, paalutuksesta, ruoppauksesta sekä muista hankkeeseen liittyvistä rakennustöistä. Melu voidaan jakaa ilmassa etenevään meluun ja vedenalaiseen meluun. Ruoppaus ja louhinta synnyttävät pääasiassa vedenalaista melua ja paalutus vedenalaista ja ilmassa leviävää melua. Melun leviäminen

ympäristöön voi aiheuttaa haittaa linnuille ja vesieläimille sekä häiritä maaeläimiä ja ihmisiä.

YVA-arviointimenettelyn soveltamispyynnössä on esitelty Porin Satama Oy:n syksyllä 2023 teettämää ympäristömelumittauksen sekä laskennallisten meluselvitysten tuloksia sataman normaalitoiminnasta sen vaikutusalueella. Ympäristömelumittauksen ja melumallinnuksen mukaan sataman vilkaskaan normaalitoiminta ei ylitä melun raja-arvoja päivällä lähiseudun asuin- tai lomarakennuksissa tai virkistysalueilla.

Ruoppauksen ja muiden rakennustöiden aikana satamasta kantautuu hetkellisesti voimakkaampaa normaalia ja vedenalaista melua. Vedenalainen melu kantautuu kauemmas kuin normaali melu, mikä voi häiritä vesieläimiä kauempanakin. Eteläselällä on kuitenkin paljon vesiliikennettä ja aluetta on ruopattu useasti. Melusta ei arvioida kohdistuvan vesieliöstöön merkittäviä vaikutuksia.

Maisema- ja kulttuuriympäristö

Ruoppausalueesta noin 500 metriä kaakkoon sijaitsee valtakunnallisesti arvokas Yyterin maisema-alue. Lisäksi 5–6 km päässä ruoppausalueesta koilliseen sijaitsee Ahlaisten kulttuurimaisema ja kaakkoon sijoittuu Kokemäenjokilaakson kulttuurimaisemat. Hankkeen läheisyydessä on lisäksi valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä (RKY), joista on merkinnät myös maakuntakaavoissa. Nämä alueet ovat alttiita maisemavaikutukselle. Uudelle laituripaikalle on merkitty Mäntyluodon luotsi- ja satamaympäristön tunnusmajakka, mutta se on siirretty sataman laajennusalueelta Kallontien varteen edellisen rakennushankkeen yhteydessä vuonna 2020. Satama-alueen lähiympäristössä sijaitsee lisäksi Mäntyluodon luotsi- ja satamaympäristön satama-asema, luotsiasema sekä Uniluodon asuntoalue. Reposaaren sijaitsee Reposaaren yhdyskunta.

Hankkeesta vastaavan arvion mukaan alueen maisemakuva ei muutu, joten maisema-alueisiin, rakennettuihin kulttuuriympäristöihin tai maisemaan yleisesti ei muodostu vaikutuksia.

Luonnonympäristö

YVA-tarveharkintapyynnön mukaan hankkeella ei ole vaikutuksia linnustoon tai maaeläimiin.

Veden samentumisen ja kiintoainespitoisuuden nousun aiheuttamalla lisääntyneellä sedimentaatiolla voi kuitenkin olla haitallisia vaikutuksia eliöstöön. Samea vesi karkottaa osan kaloista ja lisääntynyt sedimentaatio voi haitata kalojen kutua. Kalastovaikutusten oletetaan olevan kuitenkin paikallisia ja ohimeneviä. Lisääntynyt sedimentaatio vaikuttaa yleensä

negatiivisesti pohjaeläimistöön, etenkin simpukoiden lisääntymiseen. Eläimistön puuttuminen voi vaikuttaa paikallisesti kalojen ravinnon saantiin. Vaikutuksen arvioidaan kuitenkin jäävän niin paikalliseksi, ettei sillä ole sanottavaa vaikutusta kalastoon. Sedimentin mukana kulkeutuvat metallit voivat vaikuttaa ruoppausalueen viereisten alueiden pohjaeläimistöön. Lähialueiden sedimentit ovat jossain määrin pilaantuneita, joten hankkeesta vastaava arvioi, ettei mm. kupari- ja nikkelipitoisen sedimentin leviäminen alueella aiheuta uutta haittaa eliöstölle. Sedimentin ei arvioida leviävän alueelle, jossa sedimentti on puhdasta ja jolloin vaikutus pohjaeläimistöön olisi suurempi.

Suurin osa Mäntyluodosta satama-aluetta lukuun ottamatta kuuluu kansainvälisesti tärkeään lintualueeseen (IBA, Porin lintuvedet ja rannikko). Lähistöllä on lisäksi maakunnallisesti tärkeitä lintualueita (MAALI). Sataman ylitse kulkee usean lintulajin päämuuttoreitti.

Sataman läheisyydessä sijaitsee useita luonnonsuojelualueita. Lähin luonnonsuojelualue on Karhuluodon hiekkaranta ja dyynit (LTA204081), joka sijaitsee heti Vasikkaluodon eteläpuolella lähimmillään noin 500 metrin päässä ruoppausalueesta. Lisäksi Karhuluodon alueen itäpuolella on Levonlammen kosteikko, joka on maakuntakaavassa merkitty suojelualueeksi, mutta joka ei ole kuitenkaan luonnonsuojelulain mukainen suojelualue. Muita hanketta lähellä olevia vain maakuntakaavaan merkittyjä suojelualueita ovat Levonnokka läjitysalueen itäpuolella sekä Reposaaressa painolastialueet ruoppausalueesta noin 900 metriä luoteeseen. Muut tarveharkintapyynnössä esitetyt alueet sijaistavat yli 1,7 km:n päässä hankealueesta.

Hankkeesta vastaava arvioi, että luonnonsuojelualueet sijaitsevat niin kaukana hankkeesta, ettei niille aiheudu merkittäviä vaikutuksia. Rakennustöiden aikaisen veden väliaikaisen samentumisen ja kiintoainespitoisuuden nousu ei yllä luonnonsuojelualueille muuten kuin vähäisessä määrin. Läjityksellä ei arvioida olevan vaikutuksia läheisiin luonnonsuojelualueisiin.

Hanketta lähimpänä olevat Natura 2000 –alueet ovat Kokemäenjoen suisto (FI0200079) noin 1,8 km ruoppausalueesta ja 300 metriä läjitysalueesta itään sekä Preiviikinlahti (FI0200080 ja FI0200151) noin 2,3 km ruoppausalueesta etelään. Satama-allas aukeaa Eteläselälle, josta pääsee salmen kautta Kolpanlahdelle ja avomerelle, mutta hankealue ei ole suoraan yhteydessä Natura-alueisiin ja YVA-tarveharkintapyynnössä arvioidaankin, ettei niille aiheudu juurikaan vaikutuksia.

Vesistö

Hankkeen suurimmat vaikutukset arvioidaan syntyvän ruoppaamisesta. Yleisesti vesirakentaminen, etenkin ruoppaaminen, aiheuttaa vedessä kiintoainepitoisuuden nousua ja veden samentumista. Tämä karkottaa eliöstöä alueelta ja tuhoaa rakennuskohdassa pohjaskasvistoa ja -eläimistöä. Suurimmat vaikutukset keskittyvät satama-altaaseen, mutta samentuminen voi levitä myös muualle Eteläselälle. Veden virtaussuunta on idästä länteen, sillä Kokemäenjoki laskee Pihlavanlahden kautta Kolpanlahteen ja työntää vettä kohti avomerta. Virtauksen mukana kiintoaines voi kulkeutua Räpsöönsoinnin kautta avomerelle, jossa se sekoittuu ja laimenee suureen vesimassaan. Myös Kokemäenjoen tuoma vesi sekoittaa ja laimentaa vesimassaa Eteläselällä.

Pysyviä vaikutuksia syntyy uuden laiturin kohdalle niiltä osin, kun se peittää nykyisin paljasta merenpohjaa. Peittyvä alue on kuitenkin pieni osa satamallasta ja sen nykyinen pohjaeläinlajisto on yleistä. Hankkeen vaikutukset ovat pääasiassa väliaikaisia. Aiemmin satamassa tehtyjen samantyyppisten töiden vaikutusten perusteella hankkeesta vastaava arvioi, ettei hankkeen ympäristövaikutukset muodostu merkittäviksi. Ruoppauksella ja laiturin rakentamisella ei katsota olevan vaikutusta vesienhoidon tavoitteiden saavuttamiseen, merenhoitoon tai tulvariskien hallintaan. Lisäksi tarveharkintapyynnössä todetaan, ettei pohjavesialueisiin kohdistu vaikutuksia.

Yhteisvaikutukset

Mäntyluodossa on aiemminkin ollut hankkeita, joissa uusia laitureita rakennetaan ja merenpohjaa ruopataan. Vuoden 2025 aikana Kallionlahden satama-alueelle valmistuu RoRoramppi ja 1,7 ha asfaltoitua taustakenttää tavaraliikenteelle. Kauempana Tahkoluodossa asennetaan maasähköä ja aurinkovoimalaa. Molemmat hankkeet valmistuvat vuoden 2025 aikana ja hankkeesta vastaava arvioi, etteivät ne muodosta suoria yhteisvaikutuksia nyt suunniteltavan hankkeen kanssa. Merituulikeskus -hanke on suunniteltu valmistumaan vuonna 2028. Komponenttien tuonti merituulihankkeille voi alkaa osin jo 2027. Vuosina 2028–2029 on tarkoitus laajentaa Marshalling satama-aluetta uudella, noin 41 hehtaarin kokoisella täyttöalueella.

Hankkeet voivat aiheuttaa yhdessä jatkumon, jossa sataman lähiympäristön pohjaeläimistö ja kalasto altistuvat toistuvasti kiintoaineiden aiheuttamalle veden samentumiselle. Vedenlaadun ajoittainen heikentyminen sekä rakentamisen yhteydessä oleva voimakkaampi melu voi myös häiritä ihmisiä. Vaikutukset eivät ole pysyviä vaan ne syntyvät ajallisesti rajattujen rakentamisurakoiden aikana. Tarveharkintapyynnössä

17.10.2025

VARELY/4884/2025

kuitenkin arvioidaan, että vaikutukset ovat satamaympäristössä tavallisia ja yleisiä eikä hankkeiden yhteisvaikutusten arvioida olevan merkittäviä.

Tarveharkintapyynnössä on mainittu Tahkoluoto Offshore Oy:n Tahkoluodon merituulipuisto sekä Tahkoluoto Offshore Oy:n suunnittelema 400+110 kV voimajohtohanke Porin Tahkoluodosta Ulvilaan. Yhteisvaikutuksia hankkeista ei arvioida syntyvän.

Vaikutusten lieventämistoimenpiteet

YVA-tarveharkintapyynnössä on esitetty seuraavia vaikutusten lieventämistoimia. Ruoppaus on tarkoitus tehdä sulkeutuvalla kahmarikauhalla, joka vähentää kauhan ulkopuolelle leviävää kiintoainesta. Vaikutuksia vesieliöstöön voidaan lieventää myös, jos pehmeimpien massojen ruoppaus voidaan ajoittaa kasvukauden ja eläinten lisääntymiskauden ulkopuolelle syksyyn. Lisäksi jos ruoppaus voidaan tehdä kesän virkistyskäytöksen ulkopuolella, kuitenkin sulan veden aikaan syksyllä tai talvella, vedenlaadun hetkellisillä muutoksilla ei arvioida olevan merkitystä rantojen asukkaille ja lomailijoille. Läjitystyön vaikutusalueita mahdollista työn aikana rajata mm. käyttämällä täyttötöiden yhteydessä samentumisen leviämistä ehkäiseviä verhoja.

Meluvaikutuksia voidaan pienentää tekemällä ruoppaus ja rakennustoimet päiväsaikaan. Toimenpiteiden sijoittaminen syksyyn ja talveen vähentää meluvaikutuksia, jotka kohdistuvat lomailijoihin. Meluisia työvaiheita voidaan myös ajoittaa lintujen pesimäkauden ulkopuolelle.

Asian käsittely

Varsinais-Suomen ELY-keskus pyysi asiassa lausuntoa Satakunnan museolta, Satakuntaliitolta sekä Porin kaupungilta. Annetuista lausunnoista ja hankkeesta vastaavan antamasta vastineesta on esitetty tiivistelmät alla.

Viranomaisten antamat lausunnot

Satakunnan museo

Satakunnan Museo on 12.9.2025 ilmoittanut, että se ei anna asiassa varsinaista lausuntoa, mutta on todennut kantanaan seuraavaa: Laiturilaajennus on tarkoitus toteuttaa jo toiminnassa olevalle satama-alueelle. Mikäli Reposaaren maantien varrella olevaa läjitysalueita tullaan laajentamaan pohjoiseen vesialueelle, tulee hankkeen maisemallisia vaikutuksia arvioida mm. Reposaaren valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön. Satakunnan Museo huomauttaa myös, että vedenalainen kulttuuriperintö kuuluu Museoviraston vastuualueeseen ja asiassa tulee kääntyä heidän puoleensa. Satakunnan Museolla ei ole toimialansa puitteissa muuta huomautettavaa hankkeesta.

Satakuntaliitto

Satakuntaliitto toteaa 11.9.2025 päivätyssä lausunnossaan, että hankkeen kohteena oleva alue on Satakunnan kannalta merkittävä alue, jonka toimintojen kehittyminen on vahvasti kytköksissä maakunnan ja kansallisen tason tavoitteisiin vihreän siirtymän edistämisestä. Alue voi palvella merituulivoiman rakentamista ja käyttöä laajasti Pohjanlahden alueella. Mäntyluodon ja laajemmin Meri-Porin alueella on jo nykyisellään ja sinne suunnitellaan teollisuutta, satamatoimintoja sekä energiantuotantoa. Alueella on myös asutusta ja merkittäviä kulttuuri- ja luonnonympäristöjä. Lisäksi alueelle kohdistuu luontomatkailun ja virkistyskäytön kehittämistavoitteita, joten suunnittelussa moninaisten tavoitteiden yhteensovittaminen on tärkeää.

Hankealue sijoittuu maakuntakaavassa, yleiskaavassa ja asemakaavassa satama-alueelle ja mahdollisia läjitysalueita sijaitsee teollisuus- ja varastotoimintojen alueella. Satakunnan maakuntakaavassa satama- aluetta koskee suunnittelumääräys, jonka mukaan aluetta suunniteltaessa tulee Väylävirastolle ja satamatoiminnasta vastaavalle taholle sekä museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Laiturihanke sijoittuu Satakunnan maakuntakaavassa osoitetulle satama-alueelle (LS).

Hankkeen suunnittelussa on otettava huomioon lähialueelle sijoittuvat voimassa olevien maakuntakaavojen merkinnät kuten taajamatoimintojen alueet, kulttuuriympäristöt ja luonnonsuojelualueet sekä virkistys- ja matkailun toiminnot ja tarpeet sekä koko maakuntakaava-aluetta koskevat yleiset suunnittelumääräykset kuten Vesien tila -suunnittelumääräys. Määräyksen mukaan koko maakuntakaava-alueella on yksityiskohtaisen alueidenkäytön suunnittelun oltava alueelle kohdistuvien vesienhoitosuunnitelmien ja toimenpideohjelmien toteuttamista edistävää. Vesiensuojelullisesti erityisen herkillä, kaltevilla sekä eroosio- ja tulvaherkillä vesistöjen rannoilla tulee maankäyttö- ja rakennuslain mukainen alueidenkäyttö suunnitella siten, että estetään tai vähennetään ravinteiden, kiintoaineen ja haitallisten aineiden huuhtoutumista vesistöihin. Koko maakuntakaava-aluetta koskee myös suunnittelumääräys tulvavaarasta: Alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon viranomaisten selvitysten mukaiset tulvavaara-alueet ja tulviin liittyvät riskit. Uutta rakentamista ei tule sijoittaa tulvavaara-alueille. Tästä voidaan poiketa vain, jos tarve- ja vaikutus selvityksiin perustuen osoitetaan, että tulvariskit pystytään hallitsemaan ja että rakentaminen on kestävä kehityksen mukaista. Suunniteltaessa alueelle tulville herkkiä toimintoja tulee tulvasuojelusta vastaavalle alueelliselle ympäristöviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Arvioitaessa tarvetta soveltaa

hankkeessa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä tulee edellä olevan lisäksi ottaa huomioon muun muassa seuraavaa:

Hankkeessa on tarkoitus toteuttaa mittava ruoppaus. Osin läjitykseen on suunniteltu ilmeisesti samoja alueita kuin toisessa hankkeessa, mutta toisen hankkeen vaikutus läjitysmahdollisuuksiin jää epäselväksi. Aineistossa on myös esitetty olemassa olevan läjitysalueen lisäksi useita vaihtoehtoisia, selvitettävänä olevia lisäläjitysmahdollisuuksia ruoppausmassoille. Ympäristövaikutusten ja YVA-menettelyn soveltamistarpeen kannalta on oleellista, millaista ruoppausmassa on laadultaan, paljonko massoja syntyy ja miten ja minne läjitys toteutetaan. Käytettävissä olleen aineiston perusteella vaikutusten merkittävyyden arviointi ei ole mahdollista. Eri vaihtoehtojen toteutusta ja vaikutuksia voitaisiin arvioida ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä.

Aineistossa mainitaan veden virtaussuunnan hankealueella olevan idästä länteen. Aineistossa ei ole esitetty, mihin tieto virtaussuunnasta perustuu. Hankkeen suunnittelussa tulisi huomioida, että virtaussuunnat saattavat vaihdella olosuhteista riippuen. Virtaukset tulee olla selvitettyinä, jotta hankkeen vaikutukset voidaan arvioida.

Hankealueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee ekologisesti merkittävä vedenalainen meriluontoalue (EMMA-alue), johon mahdollisesti kohdistuvat vaikutukset tulee huomioida.

Hankkeen merkittävimmät ympäristövaikutukset keskittyvät rakentamisaikaan. Rakennusaikana syntyy sataman normaalin toiminnan ylittävää melua, joka saattaa ylittää melun raja-arvot.

Aineistossa todetaan, ettei maisemavaikutuksia synny. Meren rannalla on varsin vähän näkemäesteitä. Olisi hyvä havainnollista millaisia vaikutuksia hankkeella, mukaan lukien ruoppausmassojen läjitys, on näkymiin ja merkittäviin kulttuuriympäristöihin. Läjitysalueet ovat luonteeltaan teollista satama-aluetta, mutta niihin kytkeytyy alueita, joissa on matkailuun ja virkistykseen liittyviä toimintoja ja tarpeita sekä merkittäviä luonto- ja kulttuuriympäristöarvoja.

Hankealue sijoittuu Satakunnan viherrakenneselvityksessä tunnistetulla luonnon monimuotoisuuden ydinalueelle. Luontoarvojen näkökulmasta Meri-Pori on eräs maakunnan ja koko Suomen merkittävimpiä luontoalueita etenkin linnustollisten arvojen näkökulmasta (päämuuttoreitti, tärkeät lintualueet).

Etenkin melun, maisemavaikutusten, luontovaikutusten ja vedenlaatuvaikutusten osalta on kiinnitettävä erityistä huomiota yhdessä muiden hankkeiden kanssa syntyviin yhteisvaikutuksiin. Yhteisvaikutusten merkittävyyden arviointia varten tarvittaisiin lisätietoja. Satakuntaliitto

toteaa, että Mäntyluodon alueen sujuvaa ja tavoitteiden mukaista kehittymistä on hyvä edistää varmistamalla yhteisvaikutukset huomioon ottava suunnittelu sekä avoimen osallistumisen mahdollisuus. Avoin sidosryhmäviestintä vahvistaa osaltaan alueen tavoitellun kehityksen hyväksyttävyyttä.

Porin kaupunki

Ympäristö- ja terveysturvayksikkö toteaa, että esitetyn hankkeen mukainen satamalaiturin rakentaminen vastaa YVA-lain (252/2017) liitteen 1 hankeluettelon kohdan 9 f mukaista toimintaa. Ympäristövalvonnan näkemyksen mukaan hanke kuuluu siten YVA-menettelyn soveltamisalaan ja edellyttää ympäristövaikutusten arviointimenettelyn toteuttamista YVA-lain mukaisesti.

Terveysturvayksikön näkemyksen mukaan ympäristövaikutuksia on tarpeen arvioida, mikäli ruoppaukset toteutetaan niin, että niillä voi olla vaikutusta Lontoon uimarannan vedenlaadulle uimakaudella 15.6.–31.8. Niin ikään ympäristövaikutuksia on tarpeen arvioida, mikäli arvioidaan, että ulkomelutaso saattaa ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaisia ohjearvoja.

Ympäristösuunnitteluyksikkö esittää, että hankkeen pääasialliset ympäristövaikutukset aiheutuvat ruoppaustoiminnasta, mikä samentaa lähialueen vettä ja todennäköisesti lisää sen ravinne- ja metallipitoisuuksia työaikana. Vaikka vaikutukset ovat hetkellisiä, ruoppaustoiminnan vaikutuksia voidaan vähentää ajoittamalla ruoppaukset virkistyskäytön ja vesiluonnon kannalta vähiten häiriötä aiheuttaviin aikoihin. Tulee myös huomioda, että tarveselvityksessä todetun mukaisesti vesi virtaa pääasiassa länteen avomerelle, mutta veden virtaussuunta voi tietyissä olosuhteissa olla kohti Kolpanlahtea.

Ympäristösuunnitteluyksikkö toteaa niin ikään, että toisin kuin tarvearviossa kerrotaan, Porin kaupunki on vuokrannut yhdelle kaupalliselle kalastajalle kiinteän pyydyspaikan runsaan 200 metrin päähän satamalaiturista. Tämän lisäksi Eteläselällä on kymmenen muuta vuokrattua pyydyspaikkaa. Vaikka vuokrasopimuksissa on määritetty, että kaupungilla on oikeus suorittaa satamarakennukseen liittyviä töitä ilman korvausvelvoitteita, on vuokratilastajia syytä informoida etukäteen töiden alkamisesta. YVA-tarveselvitystä tulee täydentää hankkeen ilmasto- ja kiertotalousvaikutusten osalta. Paikoin tietojen yleispiirteisyys ja osin keskeneräiset selvitykset kuten pohjatutkimukset sekä läjityskohteet ja lisäläjitäyspaikat puuttuvine massamäärineen tuovat epävarmuutta tarvearvioon.

Ympäristösuunnitteluyksikkö arvioi kuitenkin, että hankkeen ympäristövaikutukset yksistään eivät ole kokonaisuudessaan niin

monitahoiset, että YVA-menettely olisi tarpeen. Laiturihankkeen osalta vaikutukset erityisesti veden laatuun on mahdollista huomioida riittävin seurantavelvoittein vesioikeudellisessa lupamenettelyssä. Koska mahdollisia läjityskohteita sijaitsee näkyvällä paikalla, lupaprosessin yhteydessä tulee kiinnittää erityistä huomiota kuntalaisten riittävään tiedonsaantiin ja osallistamiseen hankkeen edetessä.

Kaavoitusyksiköllä ei ole hankkeesta kaavoituksen osalta huomautettavaa.

Kasvu- ja työllisyyspalvelut -yksikkö katsoo, että laiturihanke tukee Porin sataman kehittämistä merituulivoiman rakentamisen ja huollon logistiikkakeskuksena ja liittyy kansallisen merituuliohjelman toteutukseen. Työ ja elinkeinoministeriön (2024) toimenpideohjelmassa on todettu, että satamilla on keskeinen rooli merituulivoimahankkeiden toteuttamisessa, mutta Suomessa ei vielä ole riittävästi tähän tarkoitukseen soveltuvaa infrastruktuuria. Mäntyluodon laiturihanke vahvistaa kansallista valmiutta toteuttaa suuria merituulivoimainvestointeja, tukee EU:n ja Suomen uusiutuvan energian tavoitteita sekä luo aluetalouteen ja työllisyyteen merkittäviä myönteisiä vaikutuksia.

Lisäksi toimenpideohjelmassa todetaan, että merituulivoimaa kehitetään sekä Suomen että Ruotsin aluevesillä Pohjanlahdella, mikä avaa Mäntyluodolle mahdollisuuden palvella myös Ruotsin puolen hankkeita. Tämä vahvistaa Porin seudun asemaa kansainvälisenä merituulivoiman logistiikkasolmukohtana ja lisää alueen elinvoimaa sekä kansainvälistä merkitystä.

Tarvearviossa esitetyn perusteella Porin kaupungin elinvoima- ja ympäristötoimiala esittää kokonaisarviona, että Mäntyluodon laiturihanke suurien merituulivoimakomponenttien rakentamiseksi laiturilla sekä asennuksessa tarvittavien erikoisalusten kiinnittymiseksi laiturin toteutettaisiin ilman YVA-menettelyä. Mäntyluodon laiturin ensisijainen käyttötarkoitus on YVA-lain (252/2017) liitteen 1 hankeluettelon kohdan 9 f mukaisen pääosin kauppamerenkulun satama- ja laituritoiminnan sijaan merituulivoimalogistiikka. Tämän hankkeen ympäristövaikutukset ovat hallittavissa vesilupamenettelyn ja seurantavelvoitteiden avulla.

Mikäli vielä keskeneräiset selvitykset muuttavat hankkeen kokoa ja nyt arvioituja ympäristövaikutuksia selvästi, sen YVA-tarve ja yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa edellyttäneen uudelleen arviointia.

Hankkeesta vastaavalta saatu vastine annettuihin lausuntoihin

Satama yhtyy liiton näkemykseen siitä, että alue on Satakunnan kannalta merkittävä ja toimintojen kytkeytyminen on vahvasti kytköksissä maakunnan ja kansallisen tason tavoitteisiin vihreän siirtymän

edistämisestä. Alue voi palvella merituulivoiman rakentamista ja käyttöä laajasti Pohjanlahden alueella.

Satama toteaa, että Satakuntaliiton esille tuoma lausunnonantomahdollisuus toteutuu hankkeen edellyttämässä lupamenettelyssä. Lupahakemuksessa tullaan myös tarkentamaan ja huomioimaan liiton mainitsemat huomioitavat seikat. Myös ruoppauskohde, ruoppausmassojen määrä ja laatu sekä läjitysalueet tarkentuvat vielä, ja ne voidaan lupahakemusvaiheessa esittää yksityiskohtaisemmin.

Tiedossa ei ole hankkeita, joiden kanssa todennäköisesti syntyisi merkittäviä yhteisvaikutuksia. Yhteisvaikutukset ovat mahdollisia lähinnä rakentamisaikana, jolloin melu ja vedenlaatuvaikutukset voisivat yhdessä muiden hankkeiden kanssa lisääntyä. Tiedossa ei kuitenkaan ole samaan aikaan ajoittuvia rakentamishankkeita hankkeen suhteellisen rajallisella vaikutusalueella. Meluvaikutuksia arvioitaessa huomioidaan joka tapauksessa lähtömelutasot. Yhteisvaikutuksia arvioidaan myös osana alueen kaavoitusta. Sataman näkemyksen mukaan hankkeesta ei voi tällä hetkellä tiedossa olevien muiden hankkeiden kanssa syntyä sellaisia yhteisvaikutuksia, joiden tarkastelu edellyttäisi YVA-menettelyn soveltamista. Satamalla on myös vakiintuneet käytäntönsä viestiä sekä yleisölle että kohdennetusti lähialueen asukkaille ja toimijoille.

Satakunnan Museon osalta hankkeesta vastaava viittaa vastineessaan, edellä kerrottuun suunnitelmien tarkentumisesta. Merialueelle läjitystä ei enää suunnitella.

Porin kaupungin, elinvoima- ja ympäristötoimialan osalta hankkeesta vastaava toteaa, että se on perustellut harkintapyyntönsä, miksi hanke ei ole suoraan hankeluettelon mukainen. Ympäristö- ja terveysvalvontayksikkö ei ole perustellut lausunnossaan, miksi se on asiasta eri mieltä. Esiin tuodut Lontoon uimarannan vedenlaatu sekä ulkomelutaso lähimmissä häiriintyvissä kohteissa tulevat tarkemmin tarkasteltavaksi hankkeen lupamenettelyssä, eivätkä Sataman näkemyksen mukaan ylitä harkinnanvaraistakaan YVA-kynnystä.

Satama yhtyy ympäristösuunnitteluyksikön näkemykseen hankkeen pääasiallisista vaikutuksista ja niiden merkittävydestä. Tieto kalastajista ja pyydyspaikoista otetaan huomioon hankkeen lupahakemuksessa. Sataman näkemyksen mukaan ei ole odotettavissa, että ilmasto- ja kiertotalousvaikutukset muodostuisivat todennäköisesti merkittäviksi. Niistä tässä vaiheessa suunnittelua tehtävät arviot jäävät lähtötietojen yleispiirteisyyden vuoksi yleispiirteiselle tasolle, eikä niiden tarkastelu tuo oleellista lisäarvoa.

Hankkeesta vastaava yhtyy kasvu- ja työllisyyspalvelut toimialan näkemykseen sekä Elinvoima- ja ympäristötoimialan kokonaisarvioon.

ELY-keskuksen ratkaisun perustelut

YVA-menettelyn soveltamisesta

YVA-lain 3 §:n 1 mom. mukaan YVA-menettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavat hankkeet ja niiden muutokset luetaan YVA-lain liitteessä 1 ("hankeluettelo").

Säännöksen 2 mom. mukaan arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 mom. tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 mom. tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Päätettäessä arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa on säännöksen 3 mom. mukaan lisäksi otettava huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2.

Kyse on uuden laiturin rakentamisesta, jossa laituri rakennetaan osittain olemassa olevan laiturin tilalle. Hanke voisi olla tulkittavissa YVA-lain hankeluettelon kohdan 9 f) (pääosin kauppamerenkulun käyttöön rakennettavat meriväylät, satamat, lastaus- tai purkulaiturit kantavuudeltaan yli 1 350 tonnin aluksille) ja sen taustalla olevan YVA-direktiivin (2011/92/EU) hankeluettelon (liite 1) kohdan 8 b) (kauppasatamat, rannassa kiinni olevat lastaus ja purkulaiturit ja ulkosatamat (lukuun ottamatta lauttalaitureita), joihin pääsevät yli 1 350 tonnin alukset) mukaiseksi hankkeeksi. Hanke voitaisiin tulkita myös hankeluettelon kohdan 12 mukaiseksi hankkeen muutokseksi. Hankkeesta vastaavan mukaan hankkeessa valmistuvaa laituria ei kuitenkaan käytetä pääosin kauppamerenkulkuun, kuten YVA-lain hankeluettelon liitteen 1 kohdassa 9 f) on mainittu, minkä vuoksi se ei ole yksiselitteisesti tulkittavissa hankeluettelon mukaiseksi satamahankkeeksi tai sitä vaikutuksiltaan vastaavaksi hankkeen muutokseksi.

Päätöstä tehdessä ELY-keskuksella on ollut käytössään hankkeesta vastaavalta saadut tiedot, hankkeeseen saadut lausunnot sekä ELY-keskuksen käytössä oleva asiantuntijatieto.

17.10.2025

VARELY/4884/2025

Alueella on tehty useita vesilain (Aker Mäntyluoto Oy, Porin kaupunki, Merenkululaitos, Technip Offshore Finland Oy ja Porin satama Oy) sekä ympäristönsuojelulain (Technip Offshore Finland Oy, Porin kaupunki ja Porin Satama Oy) mukaisia päätöksiä. Tässä YVA-menettelyn tarpeen arvioinnissa on käytetty seuraavia päätöksiä:

- Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös 24.4.2018 (nro 57/2018/1, drno ESAVI/11805/2016) Mäntyluodon sataman ympäristöluvan muuttamisesta.
- Vaasan hallinto-oikeuden päätös 8.4.2020 (nro 20/0020/3, dnro 00619/18/5129), jossa on haettu muutosta Etelä-Suomen aluehallintoviraston 24.4.2018 nro 57/2018/1 päätökseen, jossa päätöstä on muutettu.

Alueelle on tehty seuraavat päätökset liittyen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamistarpeeseen. Lounais-Suomen ympäristökeskus on 7.10.1997 antanut Porin Satamalle lausunnon ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamistarpeesta drno 0297J0092-53. Tällöin alueelle on rakennettu kolme laituriipaikkaa, jotka ovat tarvinneet 170 metriä uutta laituria pohjoiseen ja 80 metriä etelään. Hankkeessa on ollut myös ruoppauksia sekä täyttöjä. Lounais-Suomen ympäristökeskus on tällöin katsonut, ettei YVA-menettelyn tarvetta ole.

Varsinais-Suomen ELY-keskus on tehnyt 9.3.2017 päätöksen VARELY/4372/2016 ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamistarpeesta. Tällöin alueelle on rakennettu 115 metriä pitkä laituri Kallonlahden satama-alueen eteläosaan ja 250 metriä pitkä laituri Kallonlahden satamaosan koillisosaan. Kokonaisuudessaan tämän laiturialueen pituus on 500 metriä. Hankkeessa on ollut tarkoitus ruopata 380 000 m³ ja täyttää 20 000 m³. ELY-keskus on katsonut päätöksessään, että hankkeeseen ei sovelleta YVA-menettelyä.

Lisäksi alueelle on 6.2.2024 tehty Varsinais-Suomen ELY-keskuksen päätös VARELY/6217/2023 ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa. Kyseessä on ollut Suisto Kiinteistöt Oy:n hanke. Hankkeessa toteutetaan tuulivoimakomponenttien varasto- ja kokoonpanokenttä meren täyttöalueelle Porin kaupungin Mäntyluodossa. ELY-keskus on katsonut päätöksessään, että hankkeeseen ei sovelleta YVA-menettelyä

YVA-tarveharkinnassa tarkasteltavat keskeiset ominaisuudet ja vaikutukset

Alueidenkäyttö, kaavoitus ja maisema

Hankealueen sijainti on kaavan mukaisella satama-alueella ja mahdollisia läjitysalueita sijaitsee teollisuus- ja varastotoimintojen alueella.

Hankealueelle sijoittuu osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (ns. RKY-alue), mutta laiturihankkeella ei katsota olevan vaikutuksia sen arvoihin.

Alue ei sijaitse merkittävällä maisema-alueella, eikä kaavoituksessa ole merkintöjä erityisistä maiseman arvoista alueella. Lähin valtakunnallisesti merkittävä maisema-alue on Yyterin maisema-alue, mutta siihen kohdistuvat vaikutukset eivät todennäköisesti ole merkittäviä.

Maisemavaikutusten osalta yhteysviranomaisen kuitenkin korostaa Satakuntaliiton lausunnossa sekä Satakunnan museon kannanotossa esille tuotuja asioita.

Luonnonsuojelu, Natura-arvioinnin tarve

Luonnonsuojelun osalta yhteysviranomaisen katsoo, että esitettyä Natura-arvioinnin esiarviointia voidaan pitää riittävänä ja merkittävää haittaa Kokemäenjoen suiston (FI0200079) ja Preiviikinlahden Natura-alueiden suojeluperusteisiin (FI0200080) ei ennalta arvioiden synny koskien läjitysalueita a, c ja d. Suunnittelun lisäläjitysalueen eli pohjoispuolisen täyttöalueen b (varasto- ja kokoonpanokenttä täytettävälle vesialueelle) osalta on edellytetty Suisto Kiinteistöt Oy:n YVA-soveltamispäätöksen yhteydessä Naturan suojeluperusteisiin kohdistuvien vaikutusten arviointia Kokemäenjoen suiston (FI0200079) ja Preiviikinlahden (FI0200080) osalta (virtausmuutokset, liettyminen).

Suunnitelluilla läjitysalueella saattaa olla direktiivilajeja ottaen huomioon lähialueen havainnot mm. viitasammakoista ja korennoista. Hankkeen mahdollinen vaikutus linnustoon jää epäselväksi. Riittävät luontoselvitykset (direktiivilajit, linnusto) tulee tehdä ja arvioida alueen edellytyksiä läjitysalueeksi. Yyterinniemen valmisteilla olevan osayleiskaavan luontoselvityksissä sekä valmisteilla olevien asemakaavojen luontoselvityksissä on lähialueen lajistosta lisätietoa. Luopas -opas selvitysten tueksi: <https://helda.helsinki.fi/items/d2c3ab28-1ebe-42a0-9712-0da31675578f>

Alue on Satakunnan viherrakenneselvityksessä luonnon monimuotoisuuden ydinaluetta.

Vesien- ja merenhoito

Hanke sijoittuu Eteläselän vesimuodostumaan, joka on nimetty vesienhoidossa voimakkaasti muutetuksi vesimuodostumaksi ja sen ekologinen tila arvioidaan suhteessa parhaaseen saavutettavissa olevaan tilaan. Vuonna 2019 tehdyssä luokittelussa vesimuodostuman ekologinen tila arvioitiin välttäväksi. Kemiallinen tila arvioitiin hyvää huonommaksi johtuen polybromatuista difenyylieteereistä (PBDE), jonka pitoisuus ylittää asiantuntija-arvion mukaan ko. aineen ympäristölaatu normin kaikissa

17.10.2025

VARELY/4884/2025

Suomen vesimuodostumissa. Molemmat luokittelut päivitetään vuoden 2025 aikana.

Vesimuodostuman hydro-morfologinen tila on huono, mikä johtuu voimakkaasta rantojen rakentamisesta, merenpohjan muokkauksesta sekä sillojen ja penkereiden määrästä. Eteläselän hydro-morfologinen tila on jo huonoin mahdollinen, mitä lisäruoppaus ja merialueen täytöt heikentävät lisää luokan sisällä.

Merenhoidossa arvioidaan kuvaajan 6 eli merenpohjan koskemattomuuden tila laajojen merenpohjien elinympäristöjen osalta merialuekohtaisesti. Laajoista elinympäristöistä hankealueella on todennäköisesti tyrskyvyöhykkeen eli litoraalin sekä valoisan vedenalaisen vyöhykkeen elinympäristöjä. Näistä Selkämerellä valoisan vyöhykkeen elinympäristöt ovat viimeisimmän meriympäristön tila-arvion 2025 mukaan heikossa tilassa pääosin rehevöitymisen aiheuttaman vahingollisen häiriön vuoksi.

Arviolta hankkeen merkittävimmät vaikutukset merialueella kohdistuvat merenpohjaan ruoppaamisen aiheuttaman fyysisen häiriön ja merenpohjan menetyksen kautta. Merenpohja katsotaan menetetyksi, jos se ei palaudu 12 vuodessa. Selkämerellä erityisesti litoraalin kovilla ja pehmeillä pohjilla merenpohjan menetys on suurinta ja mikäli jos näitä elinympäristöjä on hankealueella, saattaa niillä menetetyn pohjan osuus nousta lähelle 2 % hyvän tilan raja-arvoa tai jopa ylittää sen. Hankealueella tulisikin arvioida hankealueen elinympäristöt ja niiden elinvoimaisuus. Lisäksi alueen muut biologiset arvot, kuten kalasto, pohjaeläimet ja vesikasvillisuus, on syytä selvittää.

Hankealueella tulee selvittää sedimenttien haitta-ainepitoisuudet, jonka jälkeen voidaan tarkastella sopivia läjityspaikkoja. Mereen haitallisia aineita sisältävää ruoppausmassaa ei saa läjittää. Läjitysalueita suunniteltaessa on huomioitava meren mahdollinen tulviminen maalla sijaitseville läjitysalueille.

Massiivisen ruoppaushankkeen aikana ruoppauksen aikaansaama samentuma voi levitä laajalti ja leviämisen laajuus tulee selvittää. Tästä syystä ruoppauksen aikana tulee käyttää haitallisia vaikutuksia vaimentavia tekniikoita, kuten ympäristökauhaa ja siltti- tai kuplaverhoa ehkäisemään kiintoaineen leviämistä.

Vaikka hankkeen rakentamisen aikaiset vaikutukset ovat hetkellisiä, on hankkeella pysyviä vaikutuksia, kun merenpohja poistetaan tai jos sen päälle läjitetään. Lisäksi alueella on muita hankkeita (kuten merialueen täyttäminen kokoonpanokentän rakentamisen yhteydessä), joiden yhteisvaikutukset tulee ottaa huomioon.

Hanke on ruoppausmassan määrän perusteella vesilain (587) 3 luvun 3 §:n 8 kohdan nojalla aina luvanvarainen hanke. Hanke on luvanvarainen myös

suunnitellun täyttöalueen ja laiturirakenteiden osalta vesilain 3 luvun 2 §:n nojalla.

Täyttöalueen sedimentit, niiden vaikutukset ja käyttäytyminen täyttötilanteessa tulee ottaa kattavasti huomioon hankkeen suunnittelussa.

Yhteisvaikutukset

YVA-tarvearviossa on tuotu esille alueella olemassa olevia ja suunnitteilla olevia hankkeita. Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan esimerkiksi merialueen täyttäminen kokoonpanokentän rakentamisen yhteydessä saattaa muodostaa nyt esitetyn hankkeen kanssa merkittäviä yhteisvaikutuksia.

YVA-tarvearviossa ei ole otettu huomioon yhteisvaikutuksia hankkeesta vastaavan nykyisen satamatoiminnan kanssa. Porin Satama Oy:llä on Mäntyluodon sataman toimintaan voimassa oleva ympäristölupa (Etelä-Suomen aluehallintovirasto 57/2018/1, Dnro ESAVI/11805/2016), jota Vaasan hallinto-oikeus on muuttanut päätöksellään (20/0020/3, Dnro 00619/18/5129). Luvan hakemisen peruste on ollut se, että pääosin kauppamerenkulun käyttöön tarkoitetun ja yli 1 350 tonnin vetoisille aluksille soveltuvan sataman tai lastaus- taikka purkulaiturin toimintaan on oltava ympäristölupa ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n ja sen liitteenä 1 olevan taulukon 2 kohdan 12 a) perusteella. Näin ollen Mäntyluodon satama on jo nykyisellä YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon kohdan 9 f) mukainen hanke, eikä YVA-menettelyä ole toteutettu. Yksittäinen hanke voi yhdessä vaikutusalueella olemassa olevien tai hyväksytyjen hankkeiden kanssa aiheuttaa arviointimenettelyn soveltamista edellyttäviä yhteisvaikutuksia. Lisäksi yhteysviranomainen huomauttaa, että hankkeita ei voida pilkkoa pienemmiksi osiksi ja näin kiertää YVA-velvollisuus. Asiasta on lukuisia Euroopan unionin tuomioistuimen päätöksiä. Jaksoihin jaettu pitkittäishanke voi kokonaisuutena aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

Hankkeen ympäristövaikutusten arviointia

YVA-menettelyn soveltamispyynnössä on kerrottu, että laituri tulee palvelemaan tuulivoimahankkeita valmistumistaan seuraavat 10–15 vuotta. Se, mikä käyttötarkoitus laiturilla on tämän jälkeen, ei käy ilmi soveltamispyynnöstä. ELY-keskuksen käsityksen mukaan uutta laituria on mahdollista käyttää tuulivoimarakentamisen valmistuttua myös pääosin kauppamerenkulun tarpeisiin, jolloin hankkeen muutoksen myötä se olisi yksiselitteisesti suoraan YVA-lain liitteen 1 mukainen hanke. Lisäksi laituri mahdollistaa myös entistä suurempien kauppamerenkulkuun käytettävien alusten tulon Mäntyluodon satamaan.

YVA-menettelyn soveltamispyyntöissä ei ole tuotu esille sitä, millä tavoin tuulivoimahankkeisiin liittyvien alusten ympäristövaikutukset ja merituulivoimakomponenttien rakentaminen laiturilla, esimerkiksi melun tai liikenteen osalta, poikkeavat kauppamerenkulkuun käytettävän sataman alusliikenteen ja satamatoiminnan ympäristövaikutuksista.

YVA-menettelyn soveltamispyyntöissä ei ole ylipäänsä kuvattu laiturin käytön aikaisia ympäristövaikutuksia, jotka voidaan tulkita pidemmän aikavälin vaikutuksiksi tai osittain pysyviksi.

Yhteenveto

Hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin hankeluettelon mukaiseen muutokseen sovelletaan yksittäistapausharkinnan perusteella ympäristövaikutusten arviointimenettelyä, jos se todennäköisesti aiheuttaa YVA-lain liitteessä 1 mainittujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia laadultaan, laajuudeltaan tai eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen. Harkinnassa huomioon otettavia seikkoja on kuvattu YVA-lain liitteessä 2.

ELY-keskuksen arvion mukaan hankkeesta todennäköisesti aiheutuu hankeluettelon mukaisiin hankkeisiin laadultaan ja laajuudeltaan rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia, kun otetaan huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Näin ollen hankkeeseen sovelletaan YVA-lain mukaista YVA-menettelyä.

Päätöksenteossa on otettu huomioon niin suunnitellun laiturin koko, vaadittavat ruoppaukset ja läjitykset sekä yhteisvaikutukset hankkeesta vastaavan nykyisen satamatoiminnan kanssa, johon kuuluu mm. kauppamerenkulkuun käytettävien alusten liikenne. Laiturin käytön aikaisiin ympäristövaikutuksiin liittyy epävarmuuksia. ELY-keskus katsoo, että jo näiden seikkojen perusteella hanke on verrattavissa vaikutuksiltaan YVA-lain liitteen 1 mukaiseksi hankkeeksi.

Sovelletut säännökset

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) 3, 11, 12, 13, ja 37 § sekä liitteet 1 ja 2.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen (277/2017) 1 §.

Muutoksenhaku

Hankkeesta vastaavan muutoksenhakuoikeus

Hankkeesta vastaavalla on oikeus hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Päätöksestä tiedottaminen

Tämä päätös lähetetään saantitodistuksella hankkeesta vastaavalle.

Varsinais-Suomen ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja päätös ovat nähtävillä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/varsinais-suomi, ja ilmoitus kuulutuksesta julkaistaan hankkeen vaikutusalueen Porin kaupungin verkkosivuilla.

Päätös julkaistaan sähköisesti ympäristöhallinnon yhteisessä verkkopalvelussa <http://www.ymparisto.fi/yva-paatokset/varsinais-suomi-ja-satakunta> kohdassa "Liikenne, sovelletaan YVA-menettelyä".

Päätös lähetetään sähköisesti tiedoksi lausunnonantajille.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Elina Seppälä ja ratkaissut ylijohtaja Olli Madekivi.

Liitteet

Liite 1 Karttakuva hankealueesta sekä mahdolliset läjitäyttöalueet
Liite 2 Valitusosoitus

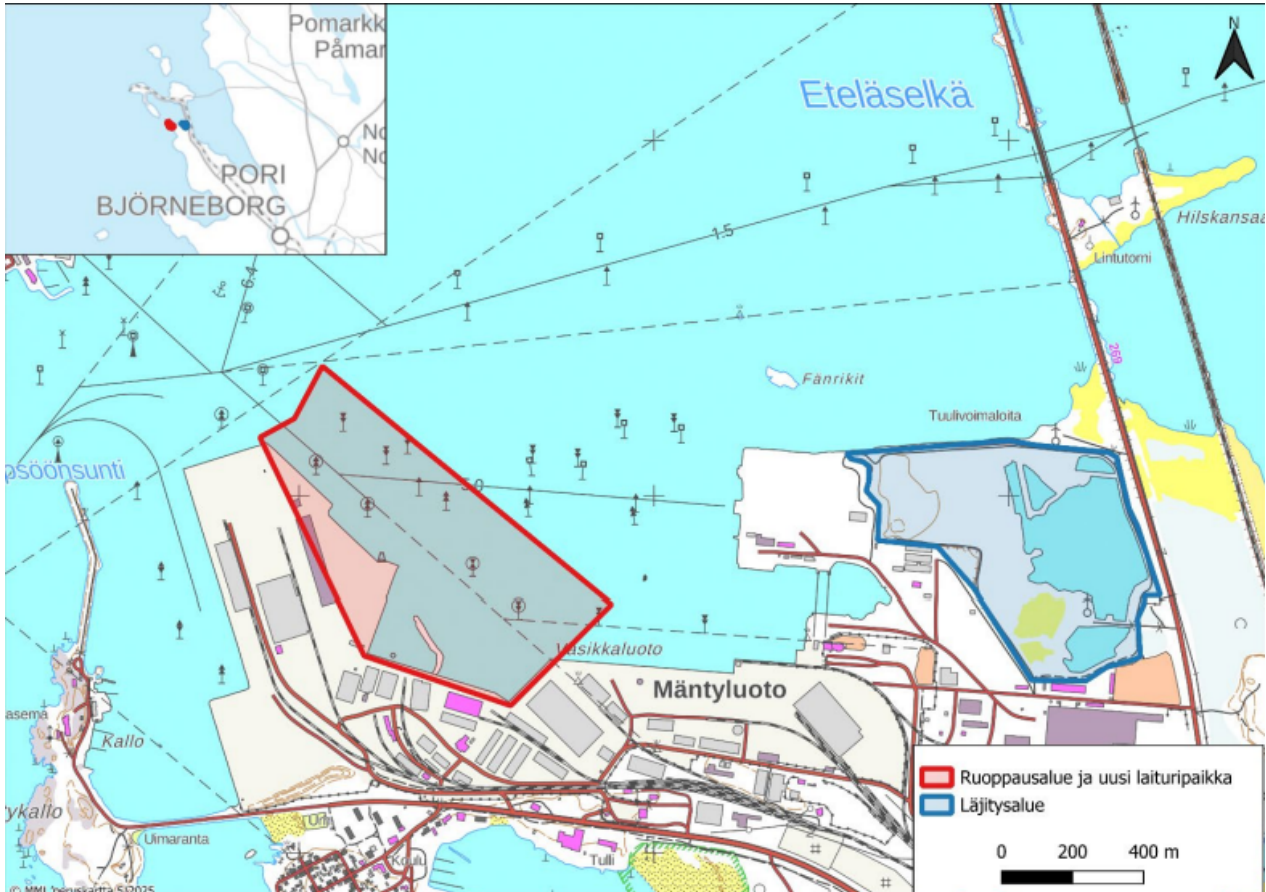
Jakelu

Porin Satama Oy
Ecobio Oy

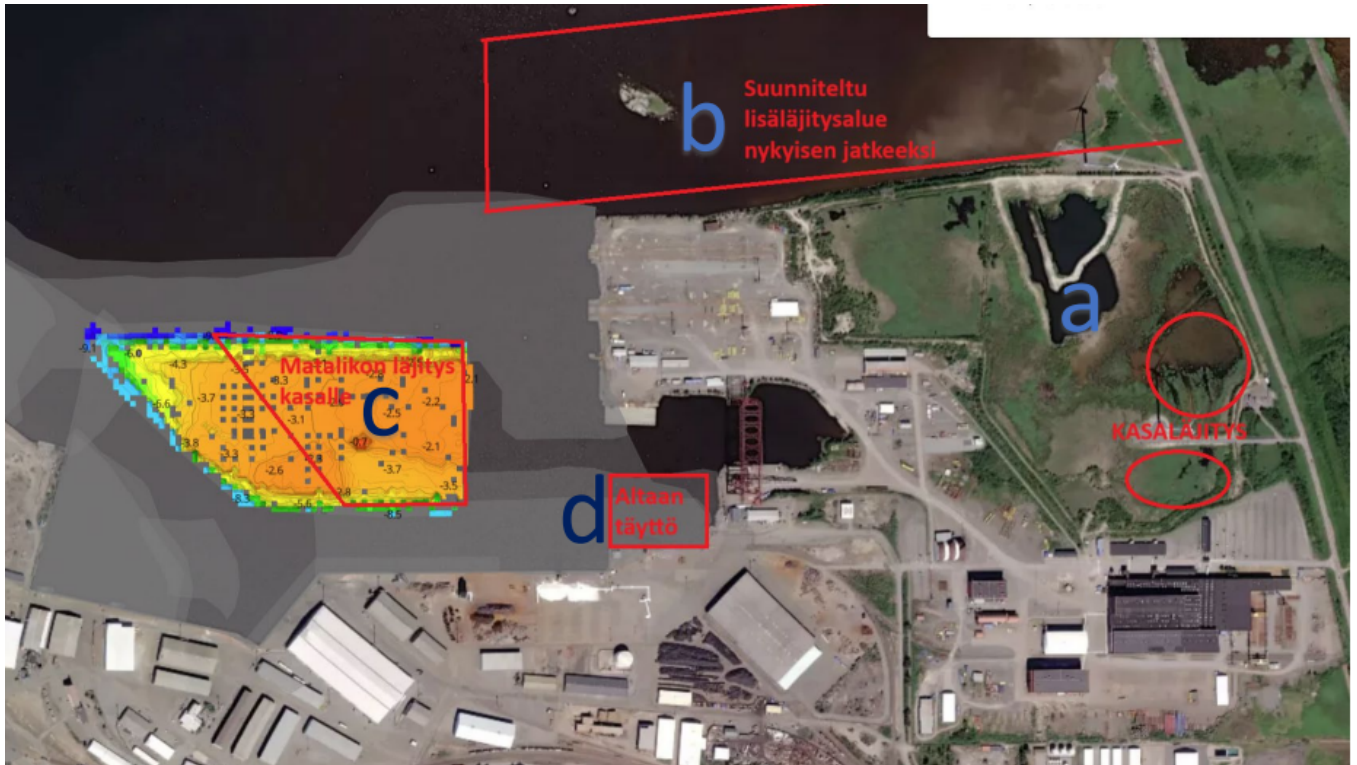
Tiedoksi

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Porin kaupunki
Satakuntaliitto
Satakunnan museo

Liite 1

Kuva 1. Ruoppausalueen ja uuden laituripaikan (punainen raja) sekä olemassa olevan läjitysalueen (sininen raja) sijainti satama-alueella Mäntyluodossa (Lähde: Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamispyyntö, Porin Satama Oy, s. 3.)

Kuva 2. Mahdolliset läjitykseen soveltuvat alueet a-d satama-alueella Mäntyluodossa. Mahdollisia läjityskohteita ovat olemassa oleva läjitysalue satama-alueella, läjitysalueen laajentaminen merialueelle pohjoiseen, meriläjitys ruopattavan alueen viereen jäävälle matalikolle sekä vanhan satama-altaan tarpeettoman laituri paikan edustan täyttäminen. (Lähde: Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamispyyntö, Porin Satama Oy, s. 4.)

LIITE 2

Valitusosoitus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla kirjallisesti **Turun hallinto-oikeuteen**.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista**. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään.

Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta näytetä. Viranomaisen katsotaan kuitenkin saaneen tiedon kirjeen saapumispäivänä.

Jos tiedoksianto toimitetaan todisteellisesti saantitodistusta tai tiedoksiantotodistusta vastaan taikka haastetiedoksiantona, käy tiedoksianto aika ilmi saantitodistuksesta tai muusta kirjallisesta todistuksesta. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

Jos tiedoksianto toimitetaan yleistiedoksiantona, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä yleistiedoksiannon julkaisemisajankohdasta.

Jos päätös on annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella, katsotaan tiedoksiannon tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisesta.

Sisältö

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- valituksenalainen päätös valitusosoituksineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- mahdolliset asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä toimii muu kuin asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta voidaan periä asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu.

Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015):

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomioistuinmaksulaki#P5>

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla annettu oikeusministeriön asetus (1020/2024) maksujen tarkistuksesta on tullut voimaan 1.1.2025. Asetuksen 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on tällä hetkellä 310 euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä:

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>

Toimittaminen

Valituksen voi tehdä hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituskirjelmän voi toimittaa myös **Turun hallinto-oikeuden kirjaamoon**.

Turun hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2–4, 20100 Turku

Postiosoite: Turun hallinto-oikeus, PL 32, 20101 Turku

Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi

Vaihde: 029 56 42400

Kirjaamo: 029 56 42410

Faksi: 029 56 42414

Aukioloaika: ma-pe klo 8.00–16.15

Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tämä asiakirja VARELY/4884/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/4884/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Seppälä Elina 17.10.2025 11:39

Ratkaisija Madekivi Olli 17.10.2025 11:54